

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

Ds. D. Chr. Overduin 5 november 1989

Catechismus zondag 34 vraag 94 (vervolg) en 95

Schriftlezing : Openbaring 22 : 13 - 21

Zingen : Psalm 25: 3
25 : 4
25 : 5,6,7
26 : 1

De 34e Zondag.

VRAAG 92: Hoe luidt de wet des Heeren?

ANTWOORD: God sprak al deze woorden: *Ik ben de HEERE, uw God, die u uit Egypteland, uit het diensthuis, uitgeleid heb.*

Het eerste gebod.

Enz.

VRAAG 93: Hoe worden deze tien geboden gedeeld?

ANTWOORD: In twee tafelen; waarvan de eerste leert, hoe wij ons jegens God zullen houden; de andere, wat wij onzen naaste schuldig zijn.

VRAAG 94: Wat gebiedt God in het eerste gebod?

ANTWOORD: Dat ik, zo lief als mij mijner ziele zaligheid is, alle afgoderij, toverij, waarzegging, superstitie of bijgeloof, aanroeping van de heiligen of van andere schepselen, mijde en vliede, en den enigen waren God recht lere kennen, Hem alleen vertrouwen, in alle ootmoedigheid en lijdzaamheid mij Hem alleen onderwerpe, van Hem alleen alles goeds verwachte, Hem van ganser harte liefhebbe, vreze en ere, also dat ik eer van alle schepselen afa en die varen laten, dan dat ik in het allerminste tegen zijn wil doe.

VRAAG 95: Wat is afgoderij?

ANTWOORD: Afgoderij is, in de plaats des enigen waren Gods, die zich in zijn Woord geopenbaard heeft, of benevens Hem, iets anders verzinnen of hebben, waarop de mens zijn vertrouwen zet.

THEMA: GEEN ANDERE GODEN!

GEBOD EN BELOFTE

Verleden week heb ik gezegd, we komen er nog een keer op terug, omdat wij nog een klein stukje uit het antwoord moeten overdenken. Wat ik hoop, dat nu mag uitmonden in wat we hebben horen voorlezen: Buiten zullen zijn de honden, de tovenaars, de hoereerders, de doodslagers, en de afgodendienaars, en een ieder die de leugen liefheeft en doet.

Als ik mij goed herinner, waren wij gekomen aan: Hem alleen vertrouwen, en in alle ootmoed en lijdzaamheid - geduld - Hem alleen ons onderwerpen. Daar wilde ik de draad nog even opnemen.

Het is niet te geloven dat een mens daar zou kunnen komen, van wat we hier hebben gelezen. Een mens die zichzelf meer vertrouwt dan God. Een mens die beter rekenen kan dan God. Een mens die in alle opzichten overtuigd is dat hij het bij het rechte eind heeft. Dat zo'n mens die gekozen heeft voor zichzelf, voor eigen inzicht, eigen kracht, eigen verstand, dat zo'n mens nog eens zou kunnen komen tot dat hartelijke vertrouwen op de Heere God, en tot die hartelijke, geduldige onderwerping aan Zijn heilige wil. En om dan van Hem ook nog eens alle goeds te verwachten, van Hem alleen! Niet van de mensen, het is vruchteloos waar men zich mee vleit, want 's mensen heil is ijdelheid.

Als ik dat zo lees en zeg dan hoor je een stemmetje in je hart dat zegt: "Ja, maar kijk eens, een mens is toch geen stok en blok. De Heere werkt toch middellijk?" Je kunt toch niet zeggen: "Nu ja, van Hem alleen alle goeds verwachten, ik blijf morgen maar thuis. Ik ga maar niet naar mijn werk?" Dat kun je uitbreiden met allerlei dingen. "God werkt toch middellijk?"

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

Inderdaad, dat is waar. Maar toch, zeggen wij zoets ook niet vaak om daarmee te verbergen dat we nog geen kruimeltje vertrouwen op de Heere God hebben? En dat we het overal van verwachten, behalve van Hem? Hoe vaak is de Heere God in de gedachten een soort sluitpost, of Hij komt helemaal niet aan de orde, óndanks mijn vrome gepraat, ondanks het wel weten en het wel zeggen. Dan zeg je, wat is een mens toch een goddeloos schepsel. Want die ene ware God, van Wie ook alleen alles maar komt en komen kan, Die is alleen waard om vertrouwd te worden en om ons aan Hem te onderwerpen.

Want Hij heeft Zijn volk wel tot getuige geroepen. Of dat Hij zeggen wilde, en ook inderdaad heeft gezegd: "Zeg dan eens wat, breng dan eens wat tegen Mij in. Laat ons eens samen richten, kom eens. Heb Ik je een scheidbrief gegeven, heb Ik je moeder weggestuurd?" En dan toch altijd dat hatelijke ongeloof, dat hatelijke wantrouwen diep in het hart. En misschien wel dat dat het allermeeest aanwezig is, dat nihilistische levensgevoel. Dat a-theïstische in de praktijk van een mensenleven. Dat niet meer rekenen met Hem. Hoogstens nog voor wat betreft het hiernamaals, maar nu? Och, dat zie je toch? Natuurlijk, er zijn wel eens uitreddingen, er gebeuren nog wel eens wonderlijke dingen, maar die gebeuren overal. Daar moet je niet wat van maken. Zo wordt er gepraat of gedacht. Moet je dát nu in verband brengen met de Heere God? En dat andere allemaal, tegenover dat alle goeds verwachten, daar staat toch ook een regiment van kwade dingen. Dingen, zo onbegrijpelijk, die mensen kunnen overkomen, die kinderen kunnen overkomen. Wat is dat dan allemaal? Heeft God daar de hand in of niet?

De één zegt dat het allemaal van de duivel is, de ander zegt dat het allemaal door de zonde komt. Maar de mens neemt er geen genoegen mee, met welk antwoord dan ook. Job zei, zouden we het goede van God ontvangen, en het kwade niet? Ja, dat kan een mens zo onder een zekere druk zetten, dat hij zijn hele bestaan ziet als ijdelheid. En als daar dan nog die stem bij komt van die verzoeker, die gelijk steun vindt in dat boze mensenhart, die vraagt: "Waar is nu jouw God? Waar is nu jullie God?"

Komt er dan niets van terecht, hiervan? Laten we het nu zo eens noemen: Komt er nu van dat nieuwe leven niets terecht? Kun je nu alleen zeggen: Ja, dat leven dat is in Zijn Zoon, en dat er bij ons niets gebeurt? Dat dit allemaal maar mooie woorden zijn, maar ja, in de praktijk komt er toch niets van terecht. Nu, dat zou ik niet voor mijn rekening willen nemen, om het zo te zeggen.

Wat dan? Als nu aan de ene kant die mens ontmaskerd wordt, hoe langer hoe meer, en hoe verder dat de Heilige Geest gaat met Zijn voortgaand onderzoek, dan kom je alleen maar uit: Wat klaagt dan een levend mens, een ieder klage vanwege zijn zonde. Waarvan het ongeloof de wortelzonde is waar alles uit voortkomt.

Is het dan te groot om er nog over te praten, om er nog over te preken, met elkaar te overdenken? Krijg je dan niet het gevoel dat wat van die groezelige, smoezelige mensen die het eigenlijk helemaal niet uitkomt en niet past, om zulke dingen te noemen, en op hun onreine lippen te nemen? Wat kun je nog meezingen over die God en over Zijn liefde, en over Zijn trouwe zorg? Wat moet je nog zingen?

Ja geliefde gemeente, toch blijft het waar. Het is zo niet uit Adamspraktijk geënt wat hier allemaal staat. Het is uit die volheid, welke in Christus Jezus is, opdat wij ook zouden

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

ontvangen genade voor genade. Toch wel!

Dat leven van de Heere Jezus Christus, dat alles wat Hij gedaan heeft, dat is de ware Wijnstok. Dat is de Drager van het sap. Maar Hij geeft ook ruimte, waar de vrucht van de Geest in openbaar komt. En daarom mag ik ook met vrijmoedigheid zeggen: Als alles bij het oude blijft, dan zit het niet goed, dan is het niet goed. Want dan betekent dat dat alles bij Adam blijft, bij datgene wat verdwijnen moet. Dan betekent het dat we bij onszelf blijven, en dat kan niet bestaan. Buiten zullen zijn - staat er met van die vurige letters - de afgodendienaars. Zij zullen het koninkrijk Gods niet beërven.

Nu moet je eens luisteren. Laten we dan daar eens even op inhaken: "Van Hem alleen alles goeds verwacht". Maar dan ook van Hem! Dan moet je niet beginnen met: "Ja, maar ik ben een bekeerd mens". Dan moet je ook de sappen niet putten uit: Ik ben een veranderd mens, of een ander mens. Dan moet je werkelijk blijven bij de waarheid: Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, in mijn bestaan, geen goed blijvend woont.

Als je dat nu gelooft, dan gaat het een bepaalde kant uit. Dan is er iets ruimte gekomen: Van Hem alleen alle goeds verwachten. Dan is daar die eerlijke en oprechte belijdenis voor het aangezicht van de Heere, ook al blijven wij onder alles, platte, ruwe, ongevoelige mensenkinderen in de allerheiligste dingen. Maar toch: "Heere, ik kan het niet. Heere ik heb het niet. Heere mijn wil is zo verkeerd dat ik het van alles verwacht, maar niet van U. Heere vergeef. Heere reken mij deze zonde toch niet toe. Trek mij en ik zal U nalopen, bekeer mij toch en ik zal bekeerd zijn. Wijs mij toch Zelf de weg der waarheid aan, en doe mij treden in Uw spoor". Dan ga je alle goeds van Hem verwachten, ook dat hartelijke vertrouwen. Ook die ootmoedigheid, ook dat geduld of lijdzaamheid, ook die onderwerping. En dan troost die trouwe God op Zijn tijd en op Zijn wijze met die allerliefste Zaligmaker, die betrouwde tot in Zijn dood. En Die met zulk een onbeschrijfelijke onderwerping Zich onderworpen heeft aan de wil van Zijn hemelse Vader. Die van alle schepselen af wilde gaan om God alleen te bedoelen. Zijn Wet alleen te volmaken, Zijn deugden te verheerlijken.

En nu mag de kerk van die God alle goeds verwachten. Kun je het niet goed krijgen, zit je er werkelijk mee? Want meestal zit een mens er niet mee hoor. Maar als je er werkelijk mee zit: Ik kan het niet en ik wil niet. En ik heb toch dat gebod van de Heere mijn God tegen - dat kun je voelen - ik heb dat Woord tegen. Om dan aan Hem te vragen. Kun je niet bidden, van Hem alleen alle goeds verwachten? Leer mij bidden, schenk mij Uw Heilige Geest die in ons zucht met onuitsprekelijke zuchtingen. Heb je geen liefde? Van Hem alleen alle goeds verwachten! Kun je het niet volhouden? Van Hem alleen alle goeds verwachten! Kun je geen vriendelijkheid betonen, of barmhartigheid? Je hebt het Woord tegen, want een onbarmhartig oordeel zal gaan over hen die geen barmhartigheid bewezen hebben. Van Hem alleen alle goeds verwachten! Want dat het met jou en mij hopeloos is, dat is allang bekend, al leefden wij er overheen. Al wordt je er misschien nu pas mee geconfronteerd omdat het licht van het Woord een lamp is die de binnenkameren van de ziel doorzoekt. Nu sta je er als het ware tegenaan te kijken. Nu zie je misschien helderder dan tevoren: O, wat ben ik ontzettend arm. Wat is het toch met recht een failliete inboedel, wat is het een bankroet, al die kostelijke dingen. En toch blijft daar dat Woord voor die kerk: Van Hem alleen alle goeds verwachten.

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

Kan het anders? Jawel, het kan anders. De heidenen in de eerste tijd zeiden: "Ziet hoe lief zij elkander hebben".

Kan het anders? En daar bedoel ik niet uitsluitend een bepaalde vorm van lievigheid mee. Nee, de liefde is ook scherp. Maar, kan het ook anders tussen ouders en kinderen, man en vrouw? Of kruip je weg? Maar dan kruip je weg achter jezelf: "Ik ben nu eenmaal zo. En mijn vader dit, en mijn moeder dat". Of: "Die rotjongens dit of dat. Ik heb het wel gezegd, maar" Hoe ligt dat?

Kun je het niet? Meen je dat echt? Dan zit je ook aan de verkeerde kant, dan kruip je ook weg achter jezelf. Dan hoef je er ook niet op te rekenen dat het beter gaat. Dan hoef je ook niet te denken dat er nog eens een kleine verschuiving plaatsvindt. Dan heb je eerst nog nodig een grote aardverschuiving, dat je echt weet dat je alles mist. We hebben helemaal niets! Die christelijke probeerseltjes daar heb je ook niets aan. Als een mens krampachtig op zijn tenen moet staan of lopen om nog een beetje aardig te zijn, en om de zaak een beetje bij elkaar, en dit en dat. Dat houdt toch geen stand. Maar om nu waarachtig te geloven: Bij U Heere is de levensbron - dan gaan we wegkruipen achter een Ander - Uw licht doet klaarder dan de zon ons 't heuglijk licht aanschouwen. Daar vlucht hij naar die dierbare Zaligmaker. Dan staat hij zo leeg aan het eind van de dag, aan het einde van een leven. "Heeft jou niemand gevraagd? Kom maar - al is het het laatste uurtje - Ik wil jou wat goeds geven. Ik wil je in Mijn wijngaard laten, je mag vrijelijk eten van alles wat er groeit en bloeit, en je mag Mijn vruchten plukken".

O, dat is dat gezegende vluchten en wegkruipen. Niet achter: Ik ben nu eenmaal zo, maar dat is een wegkruipen achter die Borg en Middelaar. Die als Hij gescholden werd niet wederschold, en als Hij leed niet dreigde. Maar gaf het over aan die rechtvaardige Vader.

Kijk, je moet overal achter gebracht worden, anders weet je het niet. Of je weet het juist wel. Als je er achter gebracht wordt zeg je: "Heere, U weet het. Ik kan niet zeggen dat ik zo vrij- of blijmoedig kan zeggen: Heere kijk eens wat er allemaal is. Want ik zie zulk een schadelijke weg. Maar toch, ik verwacht alle goeds van U". Daar kruipt hij naar Hem toe, beschuldigd, veroordeeld in zichzelf.

De dankbare mens die de catechismus bedoelt is niet die dankbare mens die zegt: "Kijk eens, het is nu toch wel anders dan vroeger. Ik ben nu toch wel een eind opgeknapt, ik ben nu toch wel een eind veranderd. Je kunt toch wel zien dat ik nu bekeerd ben". Nee, zo niet. Maar dit is er veranderd: De Bron kwam in het oog, de Levensbron. En de Geest is in het hart, telkens weer. Heere ai maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend.

Nu heb je wel geen recht, maar Hij heeft toch alle recht. "Heere, wat U geboden hebt, dat is toch ook belofte?" Zo moet het zijn. Ik kan toch niet zeggen: "Zo zal het misschien zijn". Zo moet het zijn. Zo heeft die oudste Broeder toch alles volbracht en vervuld. "Kom in mijn hart Heere, neemt U mijn handen. Doet U het alstublieft, al trek ik ze terug. Heere geef het alstublieft niet op waar ik het opgeef, laat mij niet varen waar ik U vergeet. En als ik weer denk dat ik het weet, en ik reis naar een vergelegene land omdat ik toch wel een klein beetje zelfstandigheid waard ben, en toevertrouwd ben - je hoeft toch niet altijd dit, en je hoeft toch niet altijd dat - o achtervolg mij dan met Uw liefde. Met

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

de herinnering midden in de ellende, aan het huis van de Vader". Waarvan je dan pas ziet hoe goed het is, hoe goed het was. "Al het Mijne is het uwe".

Van Hem alleen alle goeds verwachten. Verwachten, staat er.

De Heere is geen mechaniek. Je kunt niet zeggen, nu zet ik de Heere eens even hier neer, voor mijn karretje. Nu moet Hij eens Nee, het staat meer in het teken van: Ik blijf de Heere verwachten, mijn ziel wacht ongestoord.

Maar man, ik kan helemaal zo niet verwachten. Ik durf niet te ontkennen dat dat wel eens zo is, maar ja, morgen dan is het misschien weer Van Hem alleen alle goeds verwachten!

Ik zei al, als nu dé grote verandering gekomen is in Christus Jezus, dé gróte verandering. De Mens die tegelijk God was, naar Gods hart. Die echt kon zeggen: Wie overtuigt Mij van zonde? Maar Die ook gezegd heeft: Als de rank in de Wijnstok niet blijft, kan ze geen vruchten dragen. Die ook kon zeggen: Gij zijt Mijn vrienden zo gij doet wat Ik u gebiedt.

Als dan zo'n radicale verandering gekomen is, door de komst en het werk van de Middelaar Gods en der mensen, dan gaan er ook van die Middelaar krachten uit. Krachten van de Heilige Geest. En ik hoop zo dat wij een oog mogen ontvangen daarop, dat wij niet de wateren van Siloa, die zachtkens gaan, verachten. En dat wij ons ook de kleine dingen, de dag der kleine dingen, zullen herinneren. En dat wij dat niet allereerst zouden zoeken in dat grote wat mensen zich voorstellen. Maar dat deze leer, dat we van Hem alleen alle goeds verwachten, dat dat nu mag werken in het dagelijks leven. In de praktijk van het leven, thuis en in de kerk, en op het werk. Want de Heere Jezus is niet dood, maar Hij leeft. En de Heere Jezus ziet nog Petrus aan terwijl hij daar staat te loochenen in de zaal. En nog zegt Hij: "Die je nu hebt is je man niet". En nog zegt Hij ook: "Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude".

Daar gaat het eigenlijk nu net om, om die levende Heere. En als Hij leeft Zo is het in het gewone leven ook, als vader dood is dan zegt moeder misschien ook wel eens: Die kinderen missen hun vader. En daar bedoelt ze misschien niet mee dat vaders volmaakt zijn, maar dat merk je, dat geeft toch een bepaalde inbreng in het gezin, hoe dan ook, als het een vader is die rekent met het Woord van God. Nu, dat is nu in aardse dingen. Maar als nu die hemelse Broeder, die oudste Broeder, het Hoofd van de kerk, onze grote Profeet, enige Hogepriester en eeuwige Koning nu leeft, zal dat dan niets betekenen? Voor mij en voor mijn vrouw, en voor de kinderen, en voor de gemeente, voor je huwelijk en voor je werkproblemen of wat ook? Of schuif je dat weg, en zeg je: "Ach, je kan niet alles, dat vind ik maar overgeestelijk".

Vind je dat overgeestelijk? En je zit er elke dag midden in. Je wordt elke dag met allerlei dingen geconfronteerd, moet je dat alleen doen? Denk je dat je dat alleen kunt redden? Daar speelt de Heilige Geest nu in, daar grijpt Hij in. Daar beschaamt Hij ons, daar ontdekt Hij ons, om ons weer terug te brengen bij Hem die de wortel van David is. De wortel van ons bestaan, dat kan Hij alleen maar zijn. Om dan van Hem alle goeds te verwachten.

Dat kun je merken kinderen. Dat kun je merken als moeder of vader vraagt: "Trouwe Heere, wil ook aan onze kinderen gedenken. Waar ze ook zijn - thuis of dat je het zelf niet weet - U weet alle dingen. Onze hoop is op U Heere".

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

Nu, zo gaat nu die lieve, trouwe Heilige Geest dat onwillige, onbruikbare leven van ons mensenkinderen, daar gaat Hij in. Paulus spreekt een groot woord: "Ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij". Leefde hij dan niet meer? Ja, maar hij wil zeggen: "Dat is niet meer mijn uitgangspunt, ik. Daar komt niets van terecht". Als vroom mens komt er niets van mij terecht, als farizeër niet, maar ook niet als goddeloze zondaar. Er komt niets van terecht. Christus, dat Hij een gestalte verkrijgt.

Dan hoef je ook eigenlijk niet te zeggen: "Ik". Maar de genade Gods die in mij is, zegt de apostel, die heeft het gedaan. Als er iets goeds is, Hij is het die ons Zijne vriendschap biedt. Hij handelt nooit met ons naar onze zonden. En dan kijk je met heimwee naar de hemel op, al zie je niets. Al kijk je maar in zo'n koud heelal, zo kan het je wel voorkomen. 'Looft, looft de Heer, gij Zijne legerscharen wier lust het is, op Zijne wenk te staren'. En daar breekt zijn hart. Oh, die engelen, die gediensstige geesten, die vaardig passen op het woord van Zijn mond. En ik, ik die denk aan een half woord al genoeg te hebben. Ik, die overal krachten uit meen te kunnen ontleen, en de praktijk bewijst het, het gaat niet.

Hem alleen. Daarom staat er geschreven: Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en een arm volk. Maar, die zullen op de Naam des Heeren betrouwen. Van Hem alleen alle goeds verwachten.

Ja, dat dacht ik een ogenblik, dat kun je ook niet maken, maar toen ik nog een blik wierp op die kist waar Bertus (*Weelink*) lag. En toen kwam mij zo een ogenblik in de geest, en ik was er jaloers op: Een bedelaarskind, door de Vader bemint. Het lijkt wel of je dat in een ogenblik gewaar wordt. Dat zal toch wat zijn voor een arm en ellendig mens, om dan uit te breken in een gejuich en in een vrolijkheid die alle verstand te boven gaat. Dat kun je niet begrijpen, wat God doen zal dien, die op Hem wachten. Van Hem alleen, en hoe langer hoe meer van Hem alleen alle goeds verwachten. Want als je dan gaat praten van: "Ja maar ik ben maar een vijand, en ik ben dit". En je denkt dat dat dan nog een godsdienstige betekenis heeft, nu dan ben je er niet best aan toe. Zo werkt dat niet, echt niet.

Daar is die hartelijke begeerte, dat Hij het zó goed maakte, dat we Zijn kinderen zullen zijn. Alleen, kijk, het is gewoon puur nodig dat de Heere een arm en ellendig volk doet overblijven, omdat we aan de hoogmoed gestorven zijn, en omdat we aan eigen krachten te gronde zijn gegaan. En aan onze ingebeelde blijdschap ook in de grote duisternis terecht komen, daarom doet de Heere dat. Daarom laat Hij ons als verdwaasde kinderen kijken naar die woorden, en zeggen: "O God, we hebben het gehoord met onze oren, we lezen het, maar alstublieft bedien ons uit Uw heil".

Kijk, dan is die goede Geest ook bezig om ons op de Heere te doen vertrouwen. "Die zullen op Mijn Naam vertrouwen", dat zegt God!

Je moet nooit meer zeggen: "Ik moet, ik moet, ik moet". Dat moet je niet meer zeggen. Genade is genade. Genade is gunst, dat doet die trouwe God. Die zorgt daar voor. Je kunt elkaar de mantel uitvegen dat er zo weinig vertrouwen is, maar daar schiet je niets mee op, want dan kun je het beste bij jezelf beginnen, in het verborgene voor het aangezicht van de Heere. We kunnen wel aantonen dat we zulke armzalige, ellendige schepselen zijn, maar niet om daarin te eindigen. Nee, die arme leert ook zingen: "Heere, mijn ziel kleeft aan het stof, ai zie mijn nood. Laat mij toch herleven, laat mij zingen: Wat zal ik met Uw gunsten overlaân, die trouwe God voor Zijn gena bewijzen. Ik

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

heb niets Heere". Voor je vrouw kun je nog een bosje bloemetjes kopen, voor vader een sigaartje of weet ik wat, maar voor de Heere? "Heere, mag ik dan de beker der verlossing opnemen? Waarvan U gezegd heeft: Dit is Mijn bloed, het bloed van het Nieuwe Testament, van het verbond van Uw genade, dat voor u en voor velen vergoten wordt. Mag ik dat dan alstublieft doen, want dat is mijn hoop, dat is mijn verwachting. Om alle goeds van U zo te mogen verwachten".

Dat ik Hem van ganser harte liefhebbe, vreze en ere. Dat gebiedt God, daar heeft Hij recht op. Maar het is ook ons geluk, dat zegt de Heere. De Heere kan op een bepaalde manier gezien, Hij is volzalig in Zichzelf. Hij is niet behoevende van mensenhanden gediend te worden, alsof Hij iets nodig had van ons. Het is Zijn goede wil, het is Zijn liefde. Het komt omdat Hij met van die ellendige zondaren, in Christus Jezus, zoveel opheeft. Daarom!

Je moet niet denken dat de Heere daar zit te schrapen: Nu moet je nog zus, en nu moet je nog zo. Maar dat je bedenkt dat die trouwe Heere God gebiedt en belooft: Gelukkig ben je als je op Mij vertrouwt. En gelukkig zal je zijn als je achter Mijn lieve Zoon mag schuilen, en dicht bij Hem blijven. Hem alleen liefhebben, en in Hem de drieënige God erkennen.

"Van harte Hem vreze". Dat is niet een slaafse vreze, maar daar wordt mee bedoeld een kinderlijke vreze. Niet de vreze van de zweep, van de straf: Dies wordt Gij Heere met beving, recht kinderlijk gevreesd. "Ben ik een Vader, een Heere, waar is dan Mijn eer?" Hem vrezen betekent: De Heere is God, en niemand meer. Hem alleen zullen wij vrezen, en voor Hem alleen eerbied betonen.

Hem eren. Hoe eren? Soli Deo Gloria! Hoe eren? Nu, daar hoef je niet perse iets voor overhoop te halen. Maar daar heb je weer zoiets, dat komt nu ook uit in het gewone, in de dagelijkse dingetjes. Dat afvragen van de Heilige Geest in het hart: Waarom doe je dat nu? Waarom zeg je dat nu? Wil je die ander een klap op zijn kop geven, of wil je je gelijk halen? Of Hem alleen eren? Gaat het daarom. Ben je daarom zo bedroefd? Tjonge, dan gaat er toch wat open, dat een mens ontdekt wordt, waar het nu eigenlijk over loopt. En hoe dat hij vaak bezig is bij zichzelf vandaan. Altijd maar bezig is tot zelfrechtvaardiging. Misschien moeten we wel zeggen, negentig procent of honderd procent van de gesprekken, van het doen en laten van de mens: Zelfrechtvaardiging. In de verdediging moet hij gaan, en in de beschuldiging van de ander. Die deugt niet, die doet het niet goed, die geen kruimeltje liefde heeft, geen meelij.

En dan kan een mens, als hij dan tot tranen toe bewogen is, dan gaat het nog maar alleen om ons. En ik mocht het van de week nog eens een ogenblik noemen tegen een oude broeder, ik zeg: "Het is weer goed fout hè?" Het kon gelukkig lijden. Het is wat, een mens met zijn boekjes, een mens met zijn agenda. Ja, het lijkt wat, maar het is niets. Ik heb nog eens verteld over die oude man, een vreemdsoortige man. Maar ik hoop dat hij eeuwig behouden is. Dan zei hij wel eens: "Tjonge, kom je dat rotventje nog eens opzoeken?" Ja, dat trekt ergens. Ach, wat is het dan groot als je dan toch niet in woorden en bitterheid uit elkaar mag gaan, maar elkaar toch ook - dat heeft ook te maken met liefde - om deze dingen ook voor elkaar te mogen noemen. En dat kan alleen als je zelf een schuldenaar bent, als je zelf gelooft dat je het er niet goed afgebracht heb. En dat je jezelf niet hoeft te verdedigen, en dat je niet dit of dat. Maar

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

dan mag je ook wat noemen, dat Hij ons dag aan dag overlaadt met Zijn zegeningen. En dat Hij zo goed is voor zulke ellendige schepselen.

Hem vrezen en eren. Daarin, dat Hij de hoogste plaats heeft. Hij alleen. Zo, dat ik eerder van alle schepselen afa. Dat betekent: Alles laten varen. Alles laten varen. Wat die zegt, wat die wil, wat tegen mijn Heere en mijn God is. Dat ik eerder dan maar van alles afzie, dan dat ik het allerminste, het allerkleinste dingetje zou doen tegen Zijn heilige wil.

Tjonge, jonge, dat vind ik toch ook weer iets onbegrijpelijks. Dat kun je je toch niet indenken hè? Ben je daar nog verrast over, doet het nog iets? Het allerminste! En dan moet je de mens met zijn grove praktijken Jezelf moet je eens zien. En dan het allerkleinste niet tegen Zijn wil. Ja, wie zegt dat nu eigenlijk? Dat zegt God! Er is gevraagd: Wat gebiedt GOD u in het eerste gebod. Je moet niet denken: Nu, die Heidelbergers grijpen ook hoog. Nee, die willen vertolkers zijn van wat God nu eigenlijk bedoelt, wat Hij wil. Het is niet één of ander bekeerd mens die zegt: Je moet dit en je moet dat. Nee, God! God zegt: Dat betekent dat nu, geen andere goden hebben. Dat je liever de hele wereld laat varen met alle mensen, met je naaste betrekkingen, wat het ook is. Want die vader of moeder liefheeft boven Mij, is Mijns niet waard.

Kijk, daar komen we weer op het punt, klimmen we nu tegen de kant op door te zeggen: "Nu, dat zou ik wel eens willen weten, of er iemand is die dat nu doet". Worden we een beetje geïrriteerd, dat we zeggen: "Nu ja, maar kijk, het allerminste. Dan kan je elke dag wel schuldbelijdenis doen". Maar dat kan ook wel! Eigenlijk moet dat ook wel. Al zeg ik, er is geen moeten bij, het is enkel genade. Maar die ruimte is er wel in het bloed des verbonds. In die eeuwige ontferming van God is die ruimte er om iedere dag schuldbelijdenis te doen. Want daar is alle reden toe. Het allerminste tegen Zijn wil doen. Dat zegt God.

Ja, maar dat kan toch niet, dat bestaat toch niet. Ja, daar gaat het niet om lieve mensen. Het gaat erom dat God zegt: Dit is Mijn gebod, dit is Mijn wil. Wil je gelukkig zijn, wil je dagen hebben dat je het goede mag zien? Dan moet je hier naar luisteren, dat is je leven. "Ach, waar dan heen? God, enkel licht, voor Wiens gezicht niets zuiver wordt bevonden". En wij, bezwaard, misvormd door duizend zonden. "Ach waar dan heen? Tot U alleen". Hoe? Met de ootmoedige belijdenis dat we de wil des vleses en der gedachten hebben gedaan en doen.

'Gij zult ons niet verstoten.

Uw eigen Zoon,

heeft tot de troon

de weg ons weer ontsloten'

Om geholpen te worden, en gered ter bekwamer tijd.

Wat is Zijn wil nu? Van de God van het gebod? Dat ik in Zijn Zoon, Jezus Christus geloof als mijn Redder, Zaligmaker, Levensbron.

Dit is Zijn gebod, dat jij gelooft in de Degene die de Vader gezonden heeft, en elkander liefhebt. Dat is Zijn wil. Petrus zegt: "Wij hebben de stem van de hoogwaardige Majesteit, die van de hemel tot ons gebracht is, gehoord op de heilige berg: Dit is Mijn geliefde Zoon, in Welke Ik al Mijn welbehagen heb, hoort Hem!"

CATECHISMUS ZONDAG 34 VRAAG 94 (VERVOLG) EN 95

Zo wordt het gebod vervuld, zo maakt God Zijn belofte waar. Zo vluchten ze hulpeloos tot die ene Man, Wiens Naam is Jezus. Om vergeving, maar ook om weer verder te gaan. Ook om de broederhand te geven. Ook dat vader en moeder elkaar helpen, en de kinderen en de ouders. Dit doet wat.

En ik zei al, kijk nu niet gelijk naar die wereldschokkende dingen. Dit zijn wereldschokkende dingen, als het kind zegt: "Vergeef mij". Tegen God, of aan het adres van moeder. Dit zijn dingen die groot zijn, waar zelfs dat simpele bosje bloemetjes mee te maken heeft. En dat kleine rolletje drop, en dat dubbeltje en dat kwartje. Dat ja!

Tot U alleen, immers Gij zult ons niet verstoten. Uw eigen Zoon! Ja, dan zitten vader en moeder wel eens te huilen misschien samen. Dat ze zelf niet weten waarom. Verdriet, blijdschap, maar dat God goed is, en dat ze elkaar nog mogen hebben. Dat ze elkaar nog mogen hebben! En dan kan dat in die dingen En nogmaals, ik weet wel, wij zijn nog op de aarde, en wij zijn hier als schuldenaars voor God op de aarde, maar de Heere gaat toch door. En dan zullen we toch blij zijn dat de poort straks geen afgodendienaar binnen laat. Dan zullen we toch blij worden: Geen hoereerder, geen leugenaar, al die lui zijn buiten.

Maar mens, en jij dan? Ik ben gewassen in het bloed van het Lam. En Hij is begonnen om mij Zijn wegen te leren, en nu mag ik ze volmaakt bewandelen. Dan wordt dat vurige woord troost: Geen afgodendienaar, niets wat gemeen of verontreinigd is, geen hoereerder, geen lasteraar zal binnenkomen. Maar alleen mensen wier vertrouwen de Heere is. Hij alleen. Mijn God U zal ik eeuwig loven.

Ja, maar waar is de rest dan gebleven? Begraven, veroordeeld op Golgotha. Begraven, voor eeuwig uit het oog, voor eeuwig uit het hart. Er zal geen gedachtenis meer zijn aan de voorgaande dingen. Nu, dan is er geen afgodendienaar meer, die zijn weg.

Laten we daarop hopen door Gods genade.

AMEN